

Simon Pál (1929–2021)

Februárban, 92. életének betöltése előtt, rövid betegség után elhunyt Simon Pál. Hamvait március 24-én a budapesti Megyeri úti temetőben, a járványhelyzetre tekintettel szűk családi körben, polgári szertartás keretében helyezték örök nyugalomra. Tudományos fokozatot szerzett kutatóból lett a kukoricaföldön korszerű olajfinomítót teremtő cégvezető, miniszter, majd nagykövet. Több mint másfél évtize-

den át a Magyar Kémikusok Lapja szerkesztőbizottságának is tagja volt. Mindvégig segítőkész ember maradt.

Miskolcon munkáscsaládba született. Elemi és polgári iskolái után a helyi Kossuth Lajos Evangélikus Líceum tanítóképzőjében érettségizett 1948-ban, egyedüli kitüntettként. Közben 1944-ben pékségben is segédkezett, hogy szüleit segítse. Okleveles tanító helyett tanár vagy vegyészmérnök akart lenni. Felvették a BME vegyészmérnökképzésére és anyagi nehézségei miatt a népi kollégiumba is. 1949 őszétől a megszüntetett népi kollégium helyett megalakult Állami Vegyészmérnök Kollégium igazgatójává nevezték ki. Az utolsó két évet katonaruhában, honvéd kollégistaként végezte el, a civil kurzus tárgyai mellett katonai ismereteket is tanult. Diplomamunkáját a BME Varga József vezette Kémiai Technológia tanszékén lispei olajpárlatok katalitikus reformálásáról írta. 1952-ben okleveles vegyész hadmérnök minősítést kapott.

Főhadnagyként a Légierő üzemanyag laboratóriumában kezdett el dolgozni. Megnősült, diáktársát vette feleségül. 1955 szeptemberétől a moszkvai „kis” Lomonoszov-intézetben volt aspirantúrán. Az olefinek oxidációja telítetlen zsírsavakká témában írt disszertációjának sikeres megvédése után, 1959 tavaszán jött haza. A Nehézipari Minisztérium (NIM, Székér Gyula) a MÁFKI-hoz irányította, ahol rövidesen Freund Mihály akadémikus igazgató helyettese lett és utódként tartották számon.

1961 végén Székér Gyula (NIM) rábeszélésére pályakorrekcióit hajjt végre, elvállalta a százhalombattai Dunai Kőolajipari Vállalat (DKV) megalakításának előkészítését és a vállalat vezetését. Alkotótevékenysége csúcspontjának tekintette a következő bő tizenegy évet. Nagy körültekintéssel és gondossággal alakította ki a vállalat szervezetét. Feladatuk volt a tervek elkészítése, a technológiai eljárások és berendezések megvásárlása, az elkészült termelő és kiegészítő berendezések üzembe helyezése, az ezekhez szükséges kiszolgáló személyzet betanítása és a termelés megszervezése. Az első kőolaj-desztillációs üzem 1965. évi indítását évente további egy-két termelőegység beléptetése követte. Bátor intézkedéseivel jelentősen hozzájárult a vállalat műszaki színvonalának, működési biztonságának és a gyarapodó népességű Százhalombatta szociális ellátásának fejlődéséhez. Irányításával a valamikori kukoricaföldön korszerű finomító létesült, remek szakembergárdával.

1973-ban a NIM az Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt (OKGT) vezetőjének nevezte ki (elődje, Besze Vilmos nyugdíjba vonult).

Nevéhez kapcsolódott az addigi „hétvezéres” szervezet kiegyensúlyozása az ágazatközi együttműködés és kapcsolattartás javítására. A szervezeti átalakítást már utódja, Bán Ákos fejezte be.

Simon Pál 1974-ben nehézipari miniszterhelyettes, majd Székér Gyula miniszter előrelépése után 1975-ben nehézipari miniszter lett a Lázár György vezette kormányban. Ezt a pozíciót a minisztérium megszűntetéséig (1980 végéig) töltötte be (ezután három korábbi minisztériumból alakult meg az Ipari és Kereskedelmi Minisztérium). Itt szakmai kérdések helyett a gazdaságpolitika és a tömegkapcsolatok kerültek előtérbe. Szakmai vélemények alapján 1979-ben leírta, hogy a NIM nem támogatja a bős-nagymarosi vízi erőmű felépítését.

1981 közepétől 1985 közepéig (a Tito elnök halála utáni időszakban) Magyarország belgrádi nagykövete volt, ahol – visszaemlékezése szerint tanítóképzőben szerzett ismereteit is hasznosítva – jó kapcsolatot épített ki az akkori vezetéssel, és szerette ezt a munkát.

1985-től 1991. évi nyugdíjba vonulásáig a Prodinform Műszaki Tanácsadó vállalat vezérgazdátja volt. A Magyar Kémikusok Lapja szerkesztő bizottságának tagja (1989-től 2006 közepéig), továbbá a GTE Ipari Minőségi Klub alelnöke volt 1989-től.

A Veszprémi Vegyipari Egyetemtől címzetes egyetemi docensi (1968), majd címzetes egyetemi tanári (1980) címet kapott. 2002-ben a Budapesti Műszaki Egyetem Tanácsa aranydiplomával ismerte el mérnöki tevékenységét. Életében számos kitüntetéssel ismerték el eredményeit.

Az egyházi iskolában tanult vallásos gyerekből 1947-től a materialista MDP, majd az MSZMP tagja lett. Egy 1994. márciusi életinterjúban úgy nyilatkozott, hogy a nyolcvanas évek végén elolvasott két könyv (Koestler, A.: Sötétség délben, és Szolzsenyicin, A.: A Gulag szigetecsoport) rettenetesen kizökkentette az addigi egyensúlyából, és rájött, hogy amiben hosszú évtizedekig hitt, az nem igaz. Dolgozott érte legjobb tudása és lelkiismerete szerint. „Nyugodtan nézek bárkinek a szemébe... Szándékosan rosszat nem tettem senkinek” – mondta.

Simon Pál élete végéig nagy szeretettel viszonyult az olajiparhoz („elfogult vagyok az olajipar javára”, mondta még miniszterként) és Százhalombattához, amit negyedik gyermekének tekintett. Szerény és céltudatos vezető volt. Munkatársai és azok utódai is nagy tisztelettel adóztak, adóznak iránta. Munkatársainak, a más világnézetűeket ideértve, biztonságos hátteret teremtett az alkotó munkához; szakmai és politikai kiállásával problémákat oldott meg, szakembereket óvott meg az egyébként alaptalan meghurcolástól. Kilencvenedik születésnapja alkalmából a százhalombattai Olajipari Műszaki Nyugdíjasok Egyesületének elnöksége tiszteletbeli tagságot ajánlott neki, amit nagy örömmel fogadott el. Köszönőbeszédében arra emlékezett, hogy sokszor kellett olyan dolgokba is belemenni, amit a törvény betűi szó szerint nem, de az emberek lelkiismerete feltétlenül megengedett. Felhívta a figyelmet arra az élettanulásra, hogy amit ma megtehetünk, ne halogassuk, tegyük meg azonnal, mert később már nem lesz rá lehetőség.

Felesége, három gyermeke, házastársaik, két unokája és egy dédunokája, korábbi munkatársai és azok utódainak serege is gyászolja. Emlékét tisztelettel megőrizzük.

Rácz László